

LT

Atrask! Ištyrinēk! Pažink!

AMATUS IR TRADICIJAS

Latvija | Lietuva | Baltarusija

Sia programma finansuoja
Europos Sąjunga

LATVIJA
LIETUVA
BALTAUSIJA
2014-2022

15

7

6

9

Atrask, ištyrinėk ir pažink amatus ir tradicijas Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje!

Maršrutas suteikia galimybę pamatyti Žiemgalos regioną, Neretos regioną (LV), Vilniaus ir Rokiškio rajonų (LT), taip pat Polocko ir jo apylinkių (BLR) amatų turizmo objektus, atvirus lankytojams ir laukiančius edukacinių užsiėmimų dalyvių.

6

Kiekvienas norintysis čia gali išbandyti tradicinius latvių ir lietuvių amatus – audimą, odos apdirbimą, puodininkystę, keramiką, vilnos vėlimą, medžio raižymą, žvakių liejimą, pynimą iš šiaudų, duonos kepimą ir vyno gaminimą. Atskiruose objektuose keliautojai gali mėgautis įvairių tautų kulinariniu paveldu, pavyzdžiui, paragauti tradicinių totoriškų koldūnų, susipažinti su lietuviams būdingomis verbų rišimo tradicijomis ir pasigaminti savo žaislą. Tuo tarpu baltarusiai dalijasi savo karpinių, kilimų, juostų ir lėlių-amuletų kūrimo subtilybėmis.

Šio maršruto keliautojai galės susipažinti ne tik su įvairiausiomis latvių, lietuvių ir baltarusių amatų tradicijomis ir iš kartos į kartą perduodamomis žiniomis, bet ir pasijusti tikrais amatininkais: savo rankomis atminčiai pasigaminti nedidelį, bet ypatingą suvenyrą.

Atrask vietas ir žmones, kurie puoselėja, stiprina ir iš kartos į kartą perduoda senuosius amatus ir tradicijas!

Turinys

Įvadas.....3

 Polocko miestas ir rajonas, Baltarusija.....4

 Vilniaus rajonas, Lietuva7
Rokiškio rajonas, Lietuva 10

 Žiemgalos regionas, Latvija..... 12
Lankytinų vietų žemėlapis..... 16
Neretos apskritis, Latvija..... 26

9

Ženklimas

 Norint apsilankyti, būtina išankstinė registracija!

 Artimiausias prie objektų esantis turizmo informacijos centras / punktas / paslaugų teikėjas.

POLOCKO MIESTAS IR POLOCKO RAJONAS

Kviečiame aplankyti seniausią Baltarusijos miestą! Polockas, išsidėstęs prie Vakarinės Dvinos upės, jau nuo 862 m. yra žinomas kaip didelis Rytų Europos prekybos ir amatų centras. Miestas išsaugojo prieš šimtmečius nusistovėjusias originalias amatų tradicijas ir mielai kviečia jas pažinti: savo rankomis pasigaminti juostą ar lėlę-amuletą, sukurti kilimą.

Polocko miesto informacijos ir turizmo centras

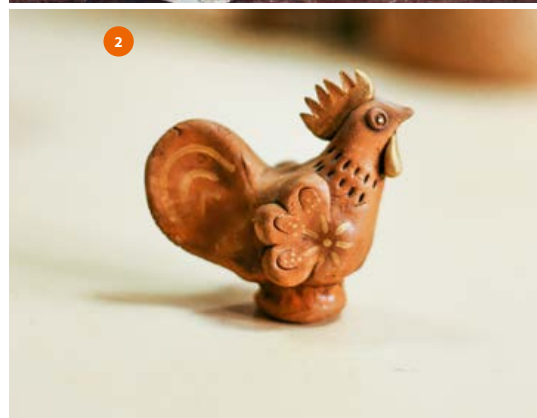
Iki mūsų dienų išliko daugybė liaudies amatų rūšių. Meistriškumo pamokose su kai kuriais amatais galima susipažinti. Tradicinėje baltarusių kultūroje juosta laikoma veiksminga apsauga nuo nelaimių ir piktųjų dvasių, todėl ji labai

reikšminga atliekant baltarusių šeimos, namų ir kasmetinių darbų apeigas. Meistriškumo pamokų metu įsisavinami pagrindiniai juostų audimo kaladėlėmis principai, galima savarankiškai pagaminti sau ar savo artimiesiems juostą-talismaną, sužinoti apie tradicinius juostų ornamentus bei raštų simboliką.

XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje daugelyje baltarusių namų buvo galima išvysti karpinių (ažūrinių, iš popieriaus iškirptų raštų) iš balto, juodo ar spalvoto popieriaus. Servetėlės ir sniegės, įvairiaspalvės rozetės ir raštai ant sienų, iškirptos užuolaidos ant langų, – visa tai ir dabar įmanoma sukurti savo rankomis. Baltarusijos amatininkai, kurdami gipsinį dekorą, įgijo ypatingų įgūdžių. Šis menas užgimė ankstyvųjų viduramžių epochoje ir yra glaudžiai susijęs su architektūrinių religinių ir pasaulietinių pastatų puošyba. Gipso liejimas Baltarusijoje savo viršūnę pasiekė XVII–XVIII a. sandūroje. Gipsas buvo impregnuojamas specialiais junginiais ir po to įgaudavo ypatingą tvirtumą. Gipso liejinius lengva dažyti ir išgauti brangesnių medžiagų imitaciją. Visa tai ir dar daugiau galima sužinoti iš meistro-amatininko ir, žinoma, pasigaminti suvenyrą, kuris džiugins šviesiais prisiminimais apie senąjį Polocką.

- 📍 Frantsiska Skoriny pr. 8, Polockas, Vitebsko apskritis, Baltarusija 55.485158, 28.766435
- 🌐 www.polotsk-turizm.com +375 214466949

Polocko rajono amatų ir tautų kultūrų centras

Polocko amatų centre galima prisiliesti prie puodininkystės – vieno iš seniausių amatų Baltarusijos žemėse. Vadovaujant amatininkui, čia galima pasigaminti mažų keraminių indų ar suvenyrinių žaislų su simboliais. Taip pat galima sužinoti apie baltarusiškų dažytų kilimų, kuriuose

vaizduojamos tiek kasdienio gyvenimo scenos, tiek fantastiškas, siurrealistinis pasakų ir legendų pasaulis, kūrimo ypatumus, apie liaudies tapybą, kurios tradicijos susiformavo 1920–1960-aisiais Vitebsko srities vakaruose. Mažą dažytą kilimą galima pasigaminti savarankiškai. Lankytojai supažindinami ir su vietinėmis lėlių – slaviško amuleto, skirto namams apsaugoti – kūrimo tradicijomis ir gali susikurti savo amuletą.

📍 Nižne-Pokrovskaja g. 27, Polockas, Vitebsko apskritis, Baltarusija
55.484285, 28.768005

🌐 www.polotsk-turizm.com
+375 214466949

🌐 www.polotsk-turizm.com

LIETUVA

VILNIAUS RAJONAS

Atvykę į Vilniaus rajoną, lankytojai pasiners į įvairių tautų ir kulinarinio paveldo sūkurį. Daugelį amžių skirtingos tautos formavo šio krašto išskirtinumą ir jo tradicijas. Čia galima pažinti žvakių gamybos, pynimo iš šiaudų, vilnos vėlimo ir puodininkystės amatus, užuosti ir paragauti tradicinių totoriškų koldūnų, savomis rankomis gaminti šimtalapį.

Be to, čia galima atrasti subtilią verbų tradiciją, susiformavusią Vilniaus krašte. Jos pinamos vos keliose vietovėse šalia Vilniaus, o jų kūrimo paslaptys perduodamos iš vienos moterų kartos į kitą. Apsilankykite ir susipažinkite su visais minėtais amatais!

Keturiasdešimt Totorių kaimas

Keturiasdešimt Totorių kaimas – viena seniausių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės totorių gyvenviečių. Jie šalyje apsigyveno XIV a. Čeburekai, šimtalapis, šurpos sriuba, koldūnai, plovos ir balandėliai – visi šie patiekalai yra tradicinis totorių maistas. Totorių patiekalai reikšmingai prisidėjo prie Lietuvos kulinarinio paveldo raidos. Šiandien totorių bendruomenės namuose siūlomos įvairios edukacinės programos apie totorių kulinarijos paveldą, tradicijas bei kultūrą. Padedamas vietos totorių, kiekvienas lankytojas gali išmokti savo rankomis pasigaminti autentiškų totoriškų koldūnų, šimtalapio, chalvos, moliūgų pyrago ar uogienės.

📍 Vytauto g. 9, Keturiasdešimt Totorių kaimas, Vilniaus rajonas, Lietuva
54.561440, 25.169833

🌐 www.fortytatarsvillage.lt
+370 67600250

Muilo ūkis

Viena Lietuvos amatininkų šeima užsiima nedideliu tradiciniu verslu – muilo gamyba. Nuo 2009 m. jų gaminamas senovinis muilas yra sertifikuotas tautinio paveldo gaminys, pagamintas pagal senąsias receptūras.

Muilo gamybos procese naudojamos tik natūralios medžiagos. Muilas dažomas tik gėlių žiedais ir augalų sėklomis. Ūkio laukuose žydintys įvairūs laukiniai augalai (erškėtrožės, medetkos, ramunėlės, mėtos, šalavijai, levandos) yra paverčiami gėlių

hidrolatais, eteriniais aliejais. Senoviniai receptai ir natūralios medžiagos, naudojamos muilo gamybai, turi ypatingos naudos mūsų odai. Jei norite pamėginti pasigaminti muilą patys – tai geriausia proga!

- 📍 Staikiškių kaimas 1, Vilniaus rajonas, Lietuva 54.821981, 25.096542
- 🌐 www.muiloukis.lt +370 68720501

5 📍

Tradicinių amatų centras Houvalto dvare

Šiame centre tautodailininkai ir Lietuvos tautinio paveldo sertifikatus turintys amatininkai siūlo lankytojams įvairius edukacinius užsiėmimus. Medžio drožėjas, karpinių meistras, muilo gamintojas, dailidė ir kiti patyrę amatininkai noriai dalijasi savo amato paslaptimis. Lankytojai taip pat kviečiami susipažinti su žvakių gamyba, pynimu iš šiaudų, vilnos vėlimu ir puodininkyste, išmokyti lietuviškų verbų rišimo meno, puoselėjamo išskirtinai Vilniaus krašte.

- 📍 Algirdo g. 4, Maišiagala, Vilniaus rajonas, Lietuva 54.867074, 25.062340
- 🌐 www.vrtic.lt +370 67290225

ROKIŠKIO RAJONAS

LIETUVA

Rokiškio kraštas unikalus ne tik turtinga istorija, sėlių krašto palikimu, bet ir puoselėjama senaisiais amatais bei tradicijomis. Rajone esama įvairių sričių amatininkų, kurie mielai dalijasi savo patirtimi, o jų gaminiai sertifikuoti kaip tautinis paveldas: audėjų, drožėjų, vilnos vėlėjų, pynėjų, karpytojų, kepėjų, vyndarių. Rokiškio krašto amatininkai savo išskirtiniais darbais bei išmone stebina tiek savo kraštiečius, tiek atvykusius svečius.

6

Dusetų amatų centras

Medžio drožėjas Erikas Čypas – sertifikuotų tradicinių tautinio paveldo produktų amatininkas, senųjų amatų – žaislininkystės ir kubilininkystės – puoselėtojas, drožyba užsiimantis jau

daugiau nei 30 metų. Savo įkurtame amatų centre Čypas kuria vienetinius medžio drožinius ir organizuoja edukacines programas norintiems išmokyti drožti. Lankytojai kviečiami aplankyti amatų centre įkurtą muziejų, dalyvauti edukacinėje programoje „Medžio paslaptys“, kurioje gali patys išmokyti drožti paukštelį arba geldele, kaušą, o savo drožinius dekoruoti senąja

lietuvių simbolika, senoviniais ženklais: žalčiukais, saulytėmis, gyvybės medžiais. Originalių medžio drožėjo dirbinių galima ir įsigyti.

- 📍 Kazimiero Būgos g. 1, Dusetos, Zarasų rajonas, Lietuva
55.74733, 25.840215
- 🏠 www.visitzarasai.lt
+370 61026296

7

Salų dvaro amatų dirbtuvės

Salų dvare įkurtose amatų dirbtuvėse vyksta vytelių pynimo, medinių žaisliukų dekoravimo, tarškynių, šaukštų drožimo, molio lipdymo bei žiedimo edukaciniai užsiėmimai. Lankytojai kviečiami susipažinti su senaisiais amatais – kūrybiškai praleisti laisvalaikį, įgyti asmeninės patirties ir į namus parsinešti ne tik pačių pasigamintų dirbinių, bet ir patirtą kūrybinį džiaugsmą. Lankytojai taip pat gali pasivaikščioti po seną Salų dvaro parką Dviragio ežero saloje.

- 📍 Kaštonų g. 13, Salų kaimas, Kamajų seniūnija, Rokiškio rajonas, Lietuva
55.811849, 25.367927
- 🏠 www.rokiskiotic.lt
+370 61000610

8

Rokiškio tautodailės galerija

Galerija įsikūrusi pačiame Rokiškio miesto centre, urbanistiniu paveldu pripažintoje istorinėje miesto dalyje. Čia įrengta erdvi parodų salė ir edukacinių užsiėmimų erdvė, Rokiškio krašto tautodailininkai joje rengia edukacines programas, kuriomis populiarina amatus ir siekia etninę tradicijų tęstinumą. Edukacijos („Audimas“, „Vilnos vėlimas“, „Medžio paslaptys“ ir kt.) patiks visų amžiaus grupių lankytojams – čia galima patiems išmokyti nusivelti vilnos žaisliuką ar kepurę, nupinti skirtuką knygai, išdrožti medinį šaukštą ar kitą drožinį. Taip pat čia galima įsigyti ir Rokiškio tautodailininkų sukurtų dirbinių.

- 📍 Nepriklausomybės a. 8, Rokiškis, Lietuva
55.964674, 25.587066
- 🏠 www.rokiskiotautodaile.lt
+370 68951279

📍 www.rokiskiotic.lt

8

ŽIEMGALOS REGIONAS

LATVIJA

Žiemgaloje, turtingoje senaisiais amatais, vešliose lygumose gausu vietų, kur žmonės patys moka ir kitus skatina įvaldyti tokius tradicinius amatus kaip audimas, odos apdorojimas, puodininkystė ir duonos kepimas, kaip tai dera tikriems šeiminkams ir ūkininkams. Keliaujant šiuo maršrutu ne tik susipažįstama su įvairiausiais tradiciniais amatais ir išties kartų sukauptomis žiniomis, bet ir pasijuntama amatininkais, savo rankomis atminčiai pasigaminami ypatingi žiemgališki suvenyrai.

9

Juodo puodo pasakojimas

Svečių namuose „Baltā māja“ keramikos meno ir amatų gerbėjai gali susipažinti su Juodojo puodo pasakojimu, čia galima stebėti keramikos dirbinių gamybą ir lipdyti pačiam. Sukurti ir tinkamai išdžiūvę indai poliruojami stiklu, metalu arba specialiu akmeniu, vėliau

9

9

išdegami aukštesnėje nei 1 000 laipsnių temperatūroje, kurioje raudonas molis gražiai virsta juodu.

Lankytojai, kurdami indus, gali naudoti ne tik įprastas žiedimo stakles, bet ir lipdyti rankomis. Beveik kiekvienas darbas prasideda nuo mažo dubenėlio, o paskui vienas po kito gimsta nauji molio dirbiniai. Taip pat galima aplankyti dirbtuvę ir pamatyti krosnį, įsigyti dirbinių ir apžiūrėti jų parodas.

📍 „Baltā māja“, Pilsrundalē, Rundalės seniūnija, Rundalės apskritis, Latvija
56.416103, 24.030190
🏠 www.visit.bauska.lv
+371 29685191

10

Keramikos dirbtuvės „Laima Ceramics“

Keramikė Laima Griguonė savo vaikystės namuose sukūrė atvirą keramikos dirbtuvę. Čia menininkė gamina latviškus molio indus, kurie išdegami tradicinėje dūminėje malkų krosnyje. Ji taip pat gamina porcelianinius ir akmens masės indus. „Laima Ceramics“ lankytojams siūlo ekskursijas ir kūrybinius užsiėmimus: indų

10

📍 www.visit.bauska.lv

gaminājām ir puošīmām savo pasīrīnktais raštāis, medīnāis antspaudāis su latvīu ir īndū simbolīka. Taip pat sīulo žīedīmo, gīpse īšīletū rankū, auskarū, kočīotū īndū pamokas, „sgraffito“ uzsīēmīmus – porcelānīnīu īndū dekoravīmā angobu (adāta galīma detāliā īšīraizytī raštā). Yrā īndīvīdūālīu pamokū galīmībē – per jas galīma īgyvendīntī īrīgnāliā lankytojo īdējā.

- 📍 „Urštēnī“, Svītēnēs senīūnīja, Rundalēs apskrītīs, Latvīja
56.405860, 23.959154
- 🏠 www.laimaceramics.com
+371 28338711

11

Tērvētēs duonos kepīkla

Duonkepys Janīs Kurpnīekas, turīntīs Latvījos amatīnīnkū rūmū pameīstrīo dīplomā, galī pasīgīrtī 20 metū duonos kepīmo patīrtīmī. Patīes īsteīgtoje nedīdelēje kepīkloje šēīmīnīnkas stēngīasī derīntī senāšās duonos kepīmo tradīcījas su naujomīs žīnīomīs īr īgūdžīāis. Duonkepys sīulo daugīāu neī 12 duonos

rūšīu, kepamū pagal savo sukurtū receptus. Čīa rengīamos ekskursījos su galīmībē paragautī īr īsgīytī švīežīos duonos, papīldytī savo žīnīas apīe latvīškā duonā īr sužīnotī kepīmo paslapčīu.

- 📍 „Straumēs“, Tērvētēs senīūnīja, Tērvētēs apskrītīs, Latvīja
56.447987, 23.389050
- 🏠 www.facebook.com/tervetesmaize
+371 29967553

12

Tautīnīu taīkomūjū menū studīja „Bēne“

Studīja puoselēja latvīu kultūrā īš kartos j kartā perduodāma audīmo īgūdžīus, kurīos īvaldytī kvīečīāms īsī norīntējī. Studījoje sīuvāmī tautīnīāis sījonāi, audžīāmos skāros, juostos, šālikāi beī kītī grāžūs daīktāi, kurīos ten pat galīma apžīūrētī īr īsgīytī. Lankytojāms sīūlomā stebētī beī, padēdānt profesīonāliems audējāms, patīems pabandytī austī. Čīā īš naujo atgīmstā latvīu senolīu audīmo amatās, nes audžīāma autēntīškoms stāklēmīs. Apsīlankymo metu galīma sužīnotī vīskā apīe Žīemgalos apskrīčīāi būdīngūs tautīnīūs drabužīūs, jū sīuvīmō īr nešīojīmō nīuānsūs, senovīnīūs audīnīu raštūs, jū reīkšmē īr prītāīkymā šīāis laīkāis.

- 📍 Stācījas g. 8, Bēnēs senīūnīja, Aucēs apskrītīs, Latvīja
56.482059, 23.067792
- 🏠 www.auce.lv
+371 26201427

13

Aucēs amatū nāmāi

Amatū nāmūsē veīkā studīja, kurīoje sīuvāmī tautīnīāis drabužīāi, audžīāmos tautīnēs skāros, līnīāis rankšluosčīāi, stāltīesēs, vīlnos antklodēs īr īvāīrīāūsī grīndū kīlīmēlīāi. Ten pat galīma apžīūrētī

13

- 📍 www.tervetesnovads.lv
www.auce.lv

jāu gatavūs gāmīnīūs īr jū īsgīytī. Studīja puoselēja īr īšlāīko gyvas šīo seno amato žīnīas īr īgūdžīūs, stīprīna tautīnīj tapatumā, perduodāmā per kartū kartās. Paslāugīos meīstrēs nelāīko paslāptījē sukauptū žīnīu: su malonumu jomīs dalījāsī, leīdžīā stebētī darbo procesā īr patīems jāme dalyvautī.

- 📍 Rāīnā g. 14, Aucē, Aucēs apskrītīs, Latvīja
56.463126, 22.894552
- 🏠 www.auce.lv
+371 28396984

14

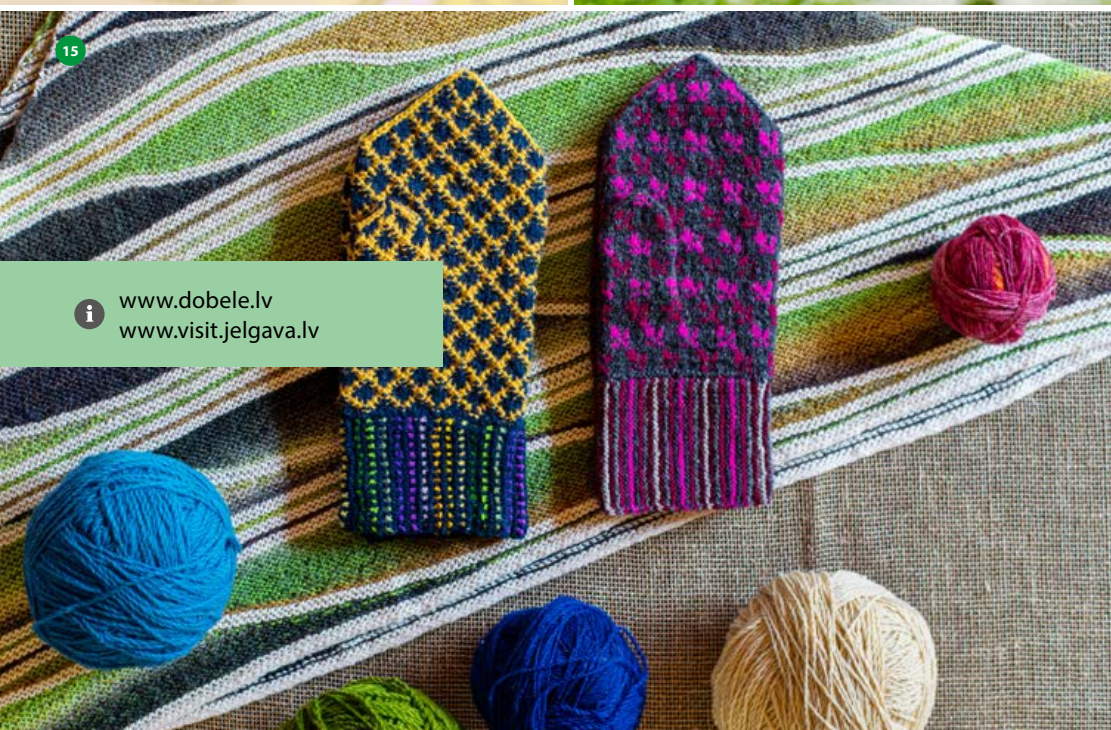
RAB „Krīgerī“

Ylēs apskrītījē esānčīāme Bemberū ūkyje šēīmīnīkājā Gryslyšū šēīmā, puoselējāntī īr saugāntī latvīškas tradīcījas. Šēīmīnīnkē Marīkā yrā āīstrīngā īr īgūdūsī audēja, kurī su malonumu rōdo savo īgūdžīūs īr pamoko kīekvīenā, norīntī īvaldytī šī latvīāms tokj pažīstāmā īr artīmā uzsīēmīmā. Taip pat ūkīo lankytojāi

vāīšīnāmī ant laužo vīrtā sriuba, savo pačīu keptā bandelē īr saldumynāis. Čīā taip pat galīma sužīnotī, kāp īssīkeptī skānīā duonā su natūrālīu raugu, – kāp senāisāis laīkāis. Per Kalēdas māžīems īr dīdelīems lankytojāms sīūlomā keptī īmbīerīnīūs sausānīūs īr juos puošītī.

- 📍 „Bemberī 1“, Ylēs senīūnīja, Aucēs apskrītīs, Latvīja
56.562107, 22.967391
- 🏠 www.auce.lv
+371 26201427

15

Duobelės amatų nami

Amatų namuose sūkura tinkama aplinka seniesiems ir šiuolaikiniams amatams īvaldyti – ĉia galima īsvysti bei perprasti īvairiausius latvīu tradīcīnīus amatus īr perimti sukauptas īzīnias. Įvairiose kūrībinēse dirbtuvēse yra galīmybē īšmokti austi, megzti, nerti vašēliu, pinti, velti vilnā, kurti papuošalus, siuvinēti, verpti īr vyti, kurti īš molio īr perprasti latvīu tautīnēs virtuvēs paslaptis. Taip pat ĉia galima dalyvauti ekskursijose, kūrībinēse pamokose, apžiūrēti parodas bei suīzīnoti apie Žiemgalos apskrities tautīnīu drabuīu siuvīmā īr dēvējīmā.

📍 Baznīcas g. 8, Duobelē, Latvija
56.623355, 23.283425
🌐 www.kulturadobele.lv
+371 22049477

16

Svētēs keramikos dirbtuvē

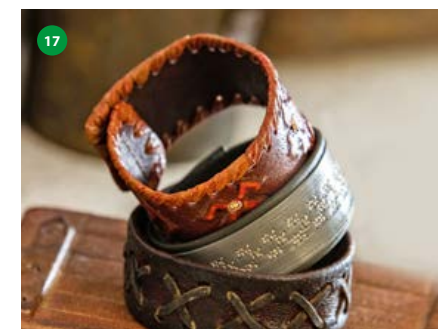
Dirbtuvēje, esanĉioje buvusio Svētēs dvaro teritorijose, lankytojai turi galīmybē stebēti puodīzīaus darbo procesā, dalyvauti praktīnīuose uīzīēmīmuose, dirbti prie žiedīmo rato īr susīkurti savo keramikos dirbnī – puodelį, taupyklē arba medalį. Programos jaunavedīzīams metu sīuloma susīkurti bendrā šēimos īndā, o darbo kolektyvams, šēimoms īr draugams sīulomi temīnīai rengīnīai. Dirbtuvēje galima īsīgyti jau pagamīnū keramikos gamīnū, taip pat pateīkti īndīvīdualīu uīzākamū.

📍 Lielsvētes g. 18/8, Svētēs seniūnija, Jelgavas apskritis, Latvija
56.591561, 23.664722
🌐 www.visit.jelgava.lv
+371 26003899

17

Amatininkystēs centras „Jaunlīdumi”

Centre dirba patyrē odos apdirbīmo meistrai. Lankytojai gali susīpaīzīnti su odos apdirbīmo procesu, vadovaujant meistrams dalyvauti praktīnīuose uīzīēmīmuose. ĉia daugīausīa dirbama su galanterījos oda, kuri yra mīnkšta īr elastīnga, tinkama īvairīems albumams, uīzākīnīu viršēliams, papuošalam īr

aksesuarams gamīnti. Odos dirbnīmuose kaip dekoratyvīnīs elements naudojami latvīu stiprybēs ženklai īr gamtīnīai motyvai. Lankytojai gali pasīdaryti savo odīnē apyrankē bei īsīgyti amatinīnū dirbnīu.

📍 Ievu g. 12, Dzīrīnieki, Jausvīrlaukos seniūnija, Jelgavas apskritis, Latvija
56.564978, 23.875249
🌐 www.visit.jelgava.lv
+371 26383129

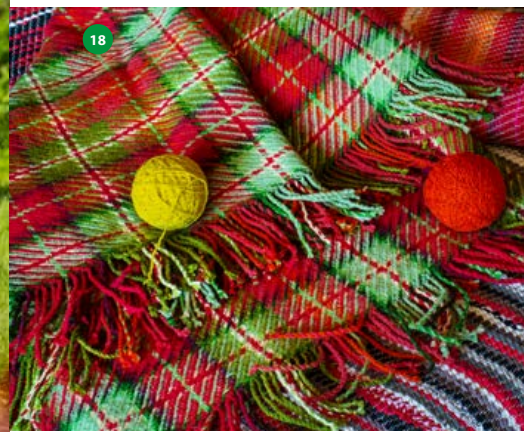
18

Taikomūjū menū studija „Stalģene”

Žiemgalos gyventojos net īki XIX a. drabuīu audīnīus kūrē namuose īš vietīnēs medīziagos – vilnos īr līno, kurīuos dažē augalīnīais daīzais. Žiemgalose graīzīausīu laikomas „roīzĉīu” sījonū

www.dobele.lv
www.visit.jelgava.lv

audinys ir „žvaigždzīu” antklodē, kuria vaikiņai kļojsi vēsiomis naktimis, nes tikējo, kad „žvaigždēs” apsaugo nuo pikto. Iki XIX a. vidurio meistrēs audē iš praktinio poreikio, o nuo XX a. labiau orientavosi į dekoratyvinių gaminių audimą. Studijoje gaminamos tradicinės antklodės, rankšluosčiai, skaros, takeliai ir sijonai, audējos dalyvauja regioninės ir valstybinės reikšmės parodose. Lankytojai gali susipažinti su audimo procesu – tiek stebėti, tiek ir, vadovaujant profesionalioms audėjoms, išbandyti techniką. Studijoje galima įsigyti jau pagamintų dirbinių.

- 📍 Lielupes g. 5, Stalgenē, Jausvirlaukos seniūnija, Jelgavas apskritis, Latvija
56.571180, 23.957523
- 🌐 www.visit.jelgava.lv
+371 28674293

18 🗺️
Odiņu aksesuaru dirbtuvē „Dunense”

Odiņu aksesuaru dirbtuvēje skambiu pavadinimu „Dunense”, kuris istoriskai siejasi su Dauguvos ir Hanzos kelio pavadinimais, lankytojai patenka į kūrybinę meno aplinką. „Dunense” tęsia senąsias odos apdirbimo tradicijas, o sukauptas žinias apie šį amatą perduoda kitoms kartoms. Kiekvienas norintysis, dalyvaudamas kūrybinės ekskursijoje, kartu su meistrais gali sukurti vieną

ar kitą odos dirbinį, išmokti atskirti skirtingas (buivolo, gyvatės, laišos ir kt.) odas, įsijausti į amatininko vaidmenį ir pasigaminti sau suvenyrą – individualaus stiliaus raktų pakabuką arba apyrankę. Taip pat galima įsigyti jau gatavą patikusį odos gaminį.

- 📍 1905 gada g. 7, Kuoknesē, Kuoknesės apskritis, Latvija
56.644623, 25.432297
- 🌐 www.dunense.com
+371 29227936

20 🗺️
Puodininku dirbtuvē „Zaļbirzes”

Keramikē Ineta Dzirkale savo dirbtuvēje „Zaļbirzes” – keliu kartu šeimos namuose, šalia Atašienės piliakalnio – kuria praktiskus ir dekoratyvinius molio dirbinius, kurie nuo senų laikų buvo reikalingi kaimo ūkiuose ir tebėra naudojami. Lankytojai gali apžiūrėti parodoms sukurtus darbus, įsigyti puodelių, dubenėlių, lėkščių, medaus indų, žvakidžių, švilpukų, vėjo skambučių ir suvenyrų.

Lankytojai gali stebėti ir patys nužiesti indą ant žiedimo staklių ar kitais būdais.

- 📍 „Zaļbirzes”, Atašienės seniūnija, Krustpilio apskritis, Latvija
56.511536, 26.419704
- 🌐 www.krustpils.lv
+371 26559420

21 🗺️
Vypēs amatininkystēs centras „Māzers”

„Māzers” – vieta, kur tradicijos žengia koja kojon su laiku. Lankytojai gali ne tik apsilankyti parodose, apžiūrėti dirbtuves, bet ir patys sukurti nedidelį molinį meno kūrinį. Visiems suteikiama galimybė

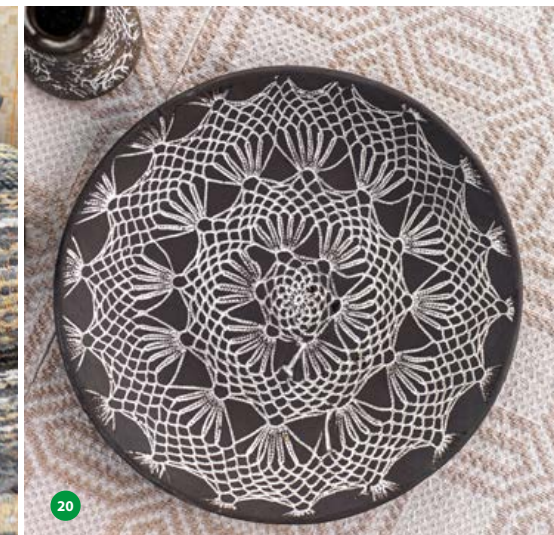

21

- 🌐 www.visitkoknese.lv
www.krustpils.lv

21

20

19

22

22

www.jekabpilsnovads.lv
www.muzejsseija.lv

īsijausti j Krustpilio amatininko vaidmenj keramikos dazymo ir audimo dirbtuvese. Kiekvienas gali ismukti austi skiaucju kilima ir ispiesti molinj puodelj, liudijantj jo kurybisckuma. Centre galima apziureti Krustpilio apskrites tautinius drabuZius ir isigyti amatininku dirbiniu.

📍 „Vālodzīte“, Vypē, Vypēs seniūnija, Krustpilio apskritis, Latvija
 56.467090, 26.092938
 🌐 www.facebook.com/maazers
 +371 26611297

22

Amatininkystės centras „Rūme“

„Rūme“ – vieta, kur senovē susitinka su šiais laikiem, kur puoselējami ir tiriami senieji sēliju amatai. Galima pasiklausyti sēliju patarme pasakojamų istorijų apie

senovēs ir šiuolaikinę amatininkystę, apžiūrėti šiu laikų keramikos darbus, kurių galima ir īsigyti.

Čia kiekvienas gali ne tik apziureti centro amatininku ir menininku darbus, bet ir dalyvauti pats, įgyti nauju įgudziu ir kurybingai praleisti laiką: „Rūme“ siulo keramikos, audiniu dazymo, dirbtines odos apdoravimo kurybines dirbtuves. Taip pat galima apziureti rekonstruotus sēliju istorinius drabuZius ir papuošalus (XI–XIII a.).

📍 „Rūme“, Zasa, Zasos seniūnija, Jēkabpilio apskritis, Latvija
 56.294570, 25.981419
 🌐 www.facebook.com/amatniecibas.centrs.rume
 +371 22335439

23

Viesytės amatininkystės centras

Centro rankdarbinikēs puoselēja tradicionius Sēlijos amatus, savo darbuose naudoja Sēlijai būdingus senovinius raštus ir spalvas.

Čia galima užsiimti audimu, mezgimu ir nērimu vāšeliu. Kiekvienas gali ismukti šiu techniku pagrindu, papildyti jau turimas žinias arba tiesiog stebēti darbo procesā.

Lankytojai gali dalyvauti praktiniuose užsiēmimuose, pavyzdžiui, pasidaryti klevo lapu kepurę, išsiuvinēti savo monogramā, austi staklēmīs ir susipažinti su latviu tautinēmīs etnografinio paveldo vertybēmīs. Taip pat galima įsigyti jau sukurtu tautodailēs gaminiu ir apziureti nuolatinię ekspoziciją.

📍 Annas Brodeles g. 7, Viesytē, Viesytēs apskritis, Latvija
 56.342242, 25.555184
 🌐 www.muzejsseija.lv
 + 371 28681126

NERETOS APSKRITIS

LATVIJA

Patyrusi Neretės keramikė padeda išlaisvinti lankytojų kūrybingumą, pasinerti į minčių gelmes, praplėsti akiratį ir pasidžiaugti darbu su moliu. Lankytojai, kurie iki šiol nebuvo atradę kūrybinės laisvės kibirkštis, turėtų apsilankyti Neretoje ir kartu su menininke pasigaminti širdžiai džiaugsmo suteikiančių molinių suvenyrų.

24

Keramikė Zanda Ragele

Zanda Ragele puodininkyste – vienu seniausių amatų – užsiima jau 18 metų ir jos dirbtuvės įsikūrusios įstabaus grožio vietoje – Pietų Susėjos krante.

www.neretasnovads.lv

Keramikė molinius gaminius kuria be įprasto puodžiaus rato – savomis rankomis, dėl to jie atrodo senoviniai. Dirbdama ji naudojami keturiomis technikomis: „lopinėlių“, augalų atspaudų, molinių juostelių ir liejimo gipsinėse formose. Dirbtuvėse kuriamos akiai malonios kasdienio naudojimo vazos,

dubenėliai, žvakidės ir vazonai, čia pat galima jų ir įsigyti. Keraminiams daiktams glazūruoti dažniausiai naudojami gamtai artimi spalvų tonai: salotų žalia, dangiška mėlyna, tamsiai ruda, pilka ir geltona, dėl to daiktai atrodo ištis autentiškai ir senoviškai. Zandos Rageles kūrybinių dirbtuvių lankytojai, įsitraukę į darbo procesą, suvokia darbo ypatybes, pasigamina patinkančių molinukų, o po dviejų savičių, juos išdegus, tampa teisėtai jų savininkais.

📍 „Kalna Gribacāni“, Neretė,
Neretos apskritis, Latvija
56.200769, 25.322828
🌐 www.neretasnovads.lv
+371 28685585

Ši brošiūra parengta pagal 2014–2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos remiamą projektą ENI-LLB-1-108 „Nematerialios kultūros ir vietinio istorijos paveldo išsaugojimas, prieinamumas ir plėtra, gerinant darnų turizmo konkurencingumą Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje“ (Atraskime regionų šaknis iš naujo!), kurio tikslas – skatinti nematerialaus kultūros ir vietinės istorijos paveldo išsaugojimą, prieinamumą ir plėtrą, pagerinus tvarų kultūros turizmo konkurencingumą Latvijoje, Lietuvoje ir Baltarusijoje. Bendra projekto vertė – 1 031 590,97 EUR, iš jų Europos Sąjungos lėšos – 928 431,87 EUR. 2014–2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programa skatina sinerginę Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos organizacijų partnerystę 2014–2020 m. laikotarpiu. Šios Europos

Sąjungos finansuojamos programos strateginis tikslas – stiprinti santykius, ugdyti gebėjimus ir dalytis patirtimi tarp Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos žmonių bei organizacijų per kartu įgyvendinamus bendrus projektus, kuriais siekiama iš esmės gerinti gyvenimo kokybę pasienio regionuose. Programai skirtas Europos Sąjungos finansavimas sudaro 74 milijonus eurų. Europos Sąjungos valstybės narės nusprendė sujungti savo žinias, išteklius ir ateitį. Kartu jos sukūrė stabilumo, demokratijos ir tvaraus vystymosi zoną, išsaugodamos kultūrinę įvairovę, toleranciją ir gerbdamos asmeninę laisvę. Europos Sąjunga įsipareigoja pasidalyti savo pasiekimais ir vertybėmis su šalimis ir tautomis už jos ribų. Šią brošiūrą finansuoja Europos Sąjunga. Už jo turinį atsako tik Žiemgalos planavimo regionas ir jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad šia brošiūra atspindima Europos Sąjungos pozicija.

Už bendradarbiavimą dėkojame projekto partneriams: Polocko rajono vykdomojo komiteto Sporto ir turizmo departamentui, Neretės apskrities savivaldybei, Jėkabpilio miesto savivaldybei, Rokiškio krašto muziejui, Vilniaus rajono savivaldybei, Žiemgalos ir Polocko rajonų turizmo informacijos teikėjams, dalyvavusiems rengiant šią brošiūrą.

Šią programą finansuoja
Europos Sąjunga

Leidėjas: Žiemgalos planavimo regionas, www.zemgale.lv, 2021 m.

Dizainas, maketas: Jolanta Degė

Leidinyje naudojamos nuotraukos, gautos iš Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos turizmo informacijos teikėjų, objektų savininkų, muziejų, Žiemgalos planavimo regiono, Polocko rajono vykdomojo komiteto Sporto ir turizmo departamento, Jėkabpilio miesto savivaldybės, Rokiškio krašto muziejaus archyvų. Nuotraukų autoriai – Oskars Kalniņš, Elza Elmanė, Marian Dzvinel.

Perskaityk
ir ieškok
kitų turizmo
maršrutų

LT

Atraski Ištaynėsi Požėmė!

NEMATERIALIAUS
KULTŪROS
PAVELDO
VERTYBES

Latvija | Lietuva | Baltarusija

LT

Atraski Ištaynėsi Požėmė!

IŽYMIAS
ASMENYBES,
VIETAS IR
ĮVYKIUS

Latvija | Lietuva | Baltarusija

Latvija | Lietuva | Baltarusija